

SAK 23/2019

REGULERING AV FISKET ETTER MAKRELL I 2020

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter makrell for 2020 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Det er ikke foreslått nye forvaltningstiltak som svekker det materielle grunnlaget for samisk kultur.

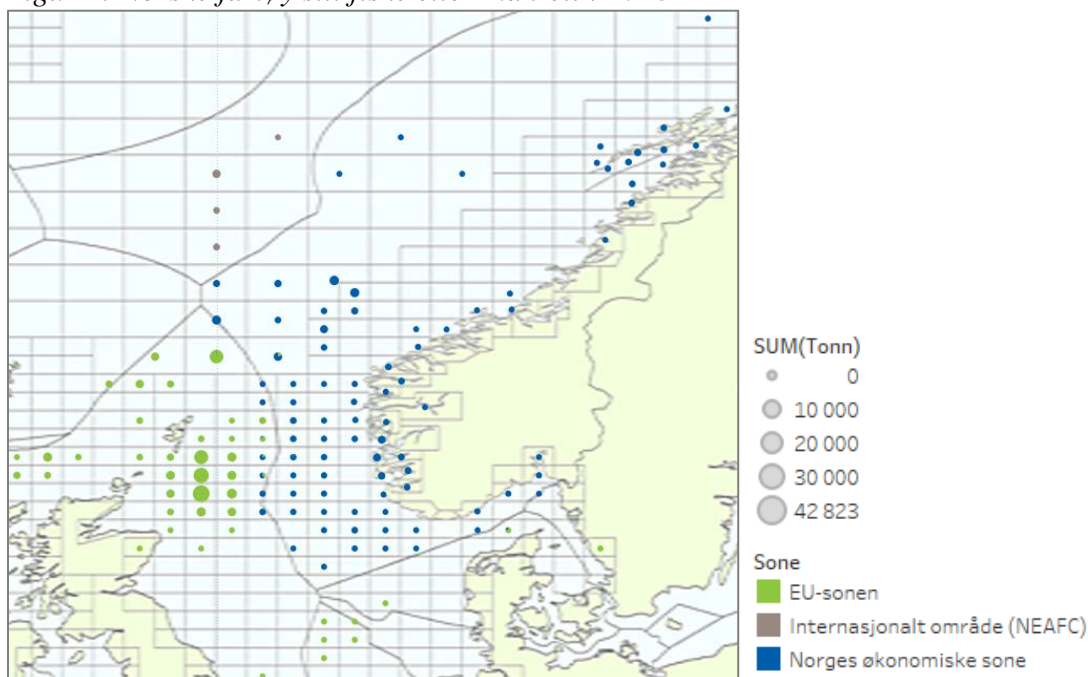
1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter makrell i 2020 i all hovedsak reguleres tilsvarende som inneværende reguleringsår.

2 FISKET ETTER MAKRELL I 2018

I 2018 hadde Norge en kvote på 189 482 tonn makrell. Totalt fisket norske fartøy 186 462 tonn¹ makrell i 2018. Makrellfisket kom senere i gang i 2018 enn tradisjonelt. September måned var preget av svært dårlig vær og i tillegg var det utfordringer med åte. Norske fartøy fisket hele 70 % av makrellkvoten i oktober. I oktober var både tilgjengeligheten og kvaliteten bedre i EU-sonen og derfor foregikk hovedvekten av makrellfisket i 2018 i EU-sonen². Det ble fisket henholdsvis 156 880 tonn i EU-sonen, 27 483 tonn i norsk sone og 2 843 tonn i internasjonalt farvann i 2018. Figur 1 viser et kart over fangst tatt av norske fartøy i 2018 fordelt på soner.

Figur 1: Norske fartøy sitt fiske etter makrell i 2018

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister pr. 22. mars 2019

¹ Dette kvantumet består av overført kvote fra 2017, ordinær kvote for 2018 og fiske på forskudd av kvoten i 2019 (jf. kvotefleksibilitetsordningen).

² Norske fartøy hadde tilnærmet full soneadgang i EU-sonen i 2018.

Med bakgrunn i forskyvningen av fisket fra norsk sone til EU-sonen var det et nært samarbeid med kontrollmyndighetene i Storbritannia i 2018. Utfordringene var fortsatt brudd på ilandføringsplikten ved at fartøyene fikk for store kast, slik at ikke all fangst ble ilandført.

Tilsvarende som i 2017 var det en utfordrende makrellsesong for den minste kystflåten i 2018. Tilgjengeligheten av makrell langs norskekysten var svært dårlig. Som i 2017 var det et marginalt fiske utenfor kysten av Nordland i juni/juli. Norges Fiskarlag anmodet Nærings- og fiskeridepartementet 27. september om å innføre en midlertidig driftsordning i kystfartøygruppens fiske etter makrell for resten av 2018. Bakgrunnen var at den minste makrellflåten, særlig de som fisker med garn- og snøre, befant seg i en svært vanskelig situasjon ut fra flere feilslåtte makrellsesonger etter hverandre. Nærings- og fiskeridepartementet besluttet 12. oktober at de ikke kunne imøtekomme Norges Fiskarlag sin henvendelse. Medio oktober stod det et betydelig kvantum igjen av garn- og snøregruppens kvote, samt et mindre kvantum for kystnotgruppen under 13 meter største lengde. 16. oktober ble maksimalkvotene for den minste kystflåten økt, samt det ble gitt et maksimalkvotetillegg til fartøy i garn- og snøregruppen på eller over 15 meter største lengde. I siste halvdel av oktober var det igjen dårlig vær og kun få dager med brukbart fiske. Fisketakten var derfor lavere enn forventet. På bakgrunn av innspill fra næringsorganisasjonene tilrådet Fiskeridirektoratet at det ikke ble foretatt flere refordelinger og at gjenstående kvantum ved årsskiftet som var utover kvotefleksibilitetsordningen ble overført til kystgruppen i 2019. Ønsket om å overføre kvanta til 2019 må ses i sammenheng med forslaget som forelå om å slå sammen de tre reguleringsgruppene i lukket kystgruppe til en reguleringsgruppe i 2019. Det var rom innenfor kvotefleksibilitetsordningen for den norske totalkvoten som gjorde at en slik overføring var mulig. Nærings- og fiskeridepartementet fulgte Fiskeridirektoratets tilrådning.

Det ble fisket 185 734 tonn makrell som avregnes kvoteåret 2018. Tabell 1 viser forskriftkvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret 2018, samt totalfangst i 2018. I vedlegg 1 fremgår ytterligere informasjon om kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2018.

Tabell 1: Forskriftkvoter, justerte kvoter, fangst som avregnet kvoteåret, samt totalfangst i fisket etter makrell i 2018 (i tonn)

Fartøygrupper	Forskriftkvoter	Justerte kvoter ¹	Fangst avregnet kvoteåret ²	Totalfangst ³
Fartøy med ringnottillatelse	131 390	129 023	129 218	129 280
Små ringnotfartøy (SUK)	11 983	11 962	12 032	12 386
Trål	7 451	6 769	7 218	7 304
Kystfartøygruppen	36 143	41 182	35 060	35 159
· not < 13 m.st.l	6 043	7 022	5 215	5 191
· not ≥ 13 m.st.l	17 317	19 178	18 306	18 464
· garn- og snøre	12 033	14 232	11 037	11 002
· åpen gruppe	650	650	392	392
· landnot	100	100	110	110
Agn	1 300	1 300	1 366	1 366
Forskning- og forvaltningsformål	1 215	1 215	840	840
Fritidsfiske etc.	0	0	0	127
Totalt	189 482	191 451	185 734	186 462

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister og konsesjons- og deltakerregister, samt Norges Sildesalgslag

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, estimert bifangst etc.

² Norges Sildesalgslag per 10. januar 2019

³ Fangsttall per 20. mars 2019

3 FISKET ETTER MAKRELL I 2019

3.1 DELTAKERREGULERING

I henhold til forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2-21 og § 4-1 kan følgende fartøygrupper delta:

- fartøy med makrelltrållatelse
- fartøy med ringnottillatelse

I henhold til forskrift 13. desember 2018 nr. 1911 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske og enkelte andre fiskerier for 2019 (deltakerforskriften) §§ 17 - 20 kan følgende fartøygrupper delta:

- fartøy med adgang til å delta med not eller garn og snøre i lukket gruppe
- små ringnotfartøy (SUK)
- fartøy med adgang til å delta med not eller garn og snøre i åpen gruppe

Videre kan fartøy med dispensasjon delta i henhold til forskrift 10. februar 2011 nr. 593 om fiske med landnot ved fiske med fartøy som ikke er merkeregistrert.

3.2 AVTALESITUASJONEN

Det totale uttaket av makrell fastsettes i utgangspunktet i forbindelse med de årlige kyststatsforhandlingene om forvaltning og fordeling av makrell. I oktober og november 2018 ble det avholdt flere forhandlingsrunder for å diskutere forvaltning og fordeling av makrell for 2019. Det ble ingen enighet mellom kyststatene og øvrig fiskerinasjon.

Norge, EU og Færøyene inngikk 29. november 2018 en trepartsavtale for makrell for 2019. Totalkvoten (TAC) ble satt til 653 438 tonn. Dette innebærer en reduksjon på 20 % sammenlignet med fastsatt totalkvote i 2018. De tre kyststatene ble samtidig enige om å forlenge rammeavtalen fra 2014 om fordeling av totalkvoten mellom kyststatene. Rammeavtalen varer ut 2020, med mulighet for forlengelse i ytterligere ett år.

Den relative fordelingen er henholdsvis 26,67 % til Norge, 14,93 % til Færøyene og 58,40 % til EU. I 2019 er kvoten fordelt med henholdsvis 147 085 tonn til Norge, 82 339 tonn til Færøyene og 322 077 tonn til EU. I avtalen inngår også en andel på 15,6 % av totalkvoten til øvrige kyststater og relevante fiskerinasjoner. I 2019 utgjør dette 101 937 tonn.

Den norske kvoten for 2019 er i henhold til trepartsavtalen på 147 085 tonn makrell. I tillegg får Norge en overføring fra Færøyene på 5 979 tonn makrell³. Videre overføres 253 tonn til Sverige⁴. Norsk kvote etter overføringer er på 152 811 tonn i 2019. Kvoten kan i sin helhet fiskes i Norges territorialfarvann og økonomiske sone, fiskerisone ved Jan Mayen, fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt farvann. Norske fartøy har i 2019 adgang til å fiske 147 085 tonn i EU-sonen i ICES statistikkområde 4a og 34 798 tonn i Færøyenes fiskerisone.

³ Bilateral avtale mellom Norge og Færøyene av 13. desember 2018.

Nedenfor er et kart (figur 1) som viser fangst tatt av norske fartøy i 2018 fordelt på soner.

⁴ Bilateral avtale av 7. desember 2018.

3.3 METODEREVISJON OG REVIDERT RÅD FOR 2019

På bakgrunn av en ekstraordinær metoderevisjon av makrellbestanden våren 2019 ble makrellrådet for 2019 revidert kraftig oppover fra 318 408⁵ tonn til 770 358⁶ tonn. Dette var en økning på om lag 450 000 tonn. Videre er det reviderte rådet om lag 120 000 tonn (18 %) høyere enn fastsatt TAC for 2019.

Kyststatene møtes 20.-21. mai og 12.-13. juni 2019 for å diskutere hvorvidt TAC for 2019 burde økes. Kyststatene til trepartsavtalen konkluderte med at TAC for 2019 ikke skulle justeres i lys av det reviderte rådet til ICES.

3.4 REGULERINGSOPPLEGGET

Reguleringen av fisket etter makrell i 2018 ble i all hovedsak videreført til 2019. Når det gjelder lukket kystgruppe er de tidligere tre reguleringsgruppene slått sammen til en reguleringsgruppe i 2019 (se avsnitt 3.9.3).

Den norske totalkvoten (etter kvotebytter) er 152 811 tonn i 2019. Av dette kvantumet avsettes 905 tonn til forsknings- og forvaltningsformål og 1 300 tonn til agn. Nærings- og fiskeridepartementet besluttet i 2016 at rekrutteringsordningen skal belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. For å ta høyde for fiske på rekrutteringsordningen, er det satt av 674 tonn til kystgruppen før fordeling mellom fartøygruppene. Disponibel kvote, etter avsetninger nevnt ovenfor, fordeles i henhold til Norges Fiskarlag sine landsmøtevedtak 5/15 og 6/07, samt landsstyrevedtakene 129/09 og 71/10 vedrørende den etablerte avtalen om kvotebytte norsk vårgytende sild/makrell mellom trål og ringnot. Fordelingen er vist i tabell 2.

Tabell 2: Fordelingen av norsk totalkvote i 2019

Fordeling grupper	Fordelingsnøkkel (%)	Gruppekvote (tonn)	Faktisk andel (%)
Kystfartøy	18,5 % av totalkvoten ¹	29 412	19,5 %
Trålfartøy	4,0 % av totalkvoten	5 997	4,0 %
Ringnotgruppen:	77,4 % av totalkvoten	115 197	76,5 %
Små ringnotfartøy	8,3 % av ringnotgr. kvote ²	9 644	6,4 %
Fartøy med ringnottillatelse	91,7 % av ringnotgr. kvote ²	105 553	70,1 %
Totalt		150 606	100 %

¹ Inkluderer 1 000 tonn overført fra ringnotgruppen til kystgruppen, og inkludert 674 tonn til rekrutteringsordningen i kystgruppen som er tatt «fra toppen»

² Etter overføring av 1000 tonn fra ringnotgruppen til kystgruppen

3.5 KVOTEFLEKSIBILITET OVER ÅRSSKIFTET

I henhold til trepartsavtalen kan Norge forskuttere/spare inntil 14 709 tonn i 2019, som belastes/godskrives kvoten i 2020. Kvoteleksibilitetsordningen på gruppenivå videreføres som i 2018. For havfiskeflåten videreføres også kvoteleksibilitetsordningen på fartøynivå. På grunn av endringer i reguleringsopplegget for lukket kystgruppe ble det gjort justeringer i

⁵ ICES råd publisert 28. september 2019

⁶ ICES rådet publisert mai 2019

kvotefleksibilitetsordningen på fartøynivå. I 2019 har fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde adgang til å forskuttere inntil 10 % av fartøykvoten som belastes neste års kvote. Videre har fartøy på eller over 15 meter hjemmelslengde og største lengde full kvotefleksibilitet over årsskiftet. Det vil si at fartøyene kan spare/forskuttere inntil 10 % av fartøykvoten som godskrives/ belastes neste års kvote.

3.6 TOTALT OPPFISKET KVANTUM

Det er per 22. oktober fisket ca. 150 000⁷ tonn makrell i 2019, hvorav ca. 120 000 tonn er fisket i EU-sonen. Dette kvantumet består av overført kvote fra 2018, ordinær kvote for 2019 og fiske på forskudd av kvoten i 2020 (jf. kvotefleksibilitetsordningen). Det er totalt fisket 146 409 tonn makrell som avregnes kvoteåret 2019. Det er fisket henholdsvis 1 313 tonn og 724 tonn makrell som avregnes kvoten til agn og forsknings- og forvaltningsformål i 2019. Tabell 3 gir en oversikt over forskriftkvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret og totalfangst i fisket etter makrell i 2019. I vedlegg 2 fremgår ytterligere informasjon om kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2019.

Tabell 3: Forskriftkvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret, samt totalfangst i fisket etter makrell i 2019 (tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter	Justerte kvoter ¹	Fangst avregnet kvoteåret ²	Totalfangst ³
Fartøy med ringnottillatelse	105 553	105 462	103 455	105 293
Små ringnotfartøy (SUK)	9 644	9 423	8 921	8889
Trål	5 997	5 256	4 575	4 439
Kystfartøygruppen ⁴	29 412	33 976	27 421	28 432
· lukket gruppe	28 662	33 226	26 909	27 919
· åpen gruppe	650	100	399	399
· landnot	100	650	113	113
Agn	1 300	1 300	1 313	1 313
Forskning- og forvaltning	905	905	724	724
Totalt	152 811	156 322	146 409	149 089

Kilde: fangsttall fra Norges Sildesalgslag

¹ kvoter justert for kvotefleksibilitet, overføringer mellom grupper, estimert bifangst etc.

² per 22. oktober 2019

³ per 22. oktober 2019

⁴ inkl. 674 tonn til rekrutteringskvoteordningen

3.7 RINGNOTGRUPPEN

Ringnotgruppen er i 2019 regulert med fartøykvoter som er tilnærmet flatt regulert. Kvoteenheterne for beregning av fartøykvoten er fra årets begynnelse satt til henholdsvis 2,54 for fartøy med ringnottillatelse og 2,35 for små ringnotfartøy.

⁷ Norges Sildesalgslag

3.8 TRÅLGRUPPEN

Fartøy med makrelltråltillatelse er i 2019 regulert med fartøykvoter som er tilnærmet flatt regulert. Kvoteenhetene for beregning av fartøykvoten var fra årets begynnelse satt til 0,48.

Gruppekvoten for trålgruppen i 2020 reduseres tilsvarende Fiskeridirektoratets kvantifisering av differansen mellom reell fangst og seddelført fangst av makrell tatt som bifangst i industritrålfisket i Nordsjøen i 2019. Dette antas å være uregistrert bifangst av makrell i industritrålfisket. Det vil bli avregnet et kvantum tatt som bifangst etter 2019-sesongen som vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta, tilsvarende de foregående år.

3.9 KYSTGRUPPEN

3.9.1 Åpen gruppe

Denne gruppen kan fiske og lande innenfor en avsetning på 650 tonn i 2019. Fartøy i åpen gruppe kan fiske og lande inntil 10 tonn makrell i 2019. Dette gis som fartøykvote. Gruppen har pr. 22. oktober fisket 399 tonn.

3.9.2 Landnotfiske etter dispensasjon

Gruppekvoten for landnotfiske etter dispensasjon er i 2019 på 100 tonn makrell. Den enkelte fisker kunne fiske og lande makrell innenfor en maksimalkvote på 15 tonn. Garantert kvantum er 5 tonn. Fisket ble stoppet 25. juni da gruppekvoten var beregnet oppfisket. Gruppen har pr. 22. oktober fisket 113 tonn makrell.

3.9.3 Lukket kystgruppe

I 2019 ble det innført en ny reguleringsmodell for lukket gruppe og hovedelementene i reguleringsmodellen er som følger:

- Alle fartøy i lukket kystgruppe reguleres som en gruppe
- Full redskapsfleksibilitet mellom not, garn, snøre og trål videreføres
- Alle fartøy reguleres med fartøykvoter (garantert) beregnet på grunnlag av en felles kvoteenhet
- Maksimalkvotetillegg til fartøy med største lengde og hjemmelslengde under 15 meter⁸
- Kvotefordelingen på 1 000 fra ringnotflåten er konvertert inn i kvotefaktorene til fartøy i notgruppen med hjemmelslengde under 13 meter⁹. Kvantumet på 1 000 legges til gruppekvoten til lukket kystgruppe.

⁸ fartøy på eller over 15 meter største lengde som fisker med garn og snøre får maksimalkvotetillegg tilsvarende fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde, forutsatt at bestemte vilkår er oppfylt.

⁹ kvotefaktorene for disse fartøyene ble økt med 17,3 % ifm. at reguleringsgruppene ble slått sammen.

Tilgjengeligheten av makrell langs norskekysten har vært betydelig bedre i 2019 enn de foregående årene. Det har også periodevis vært brukbart dorgefiske. Det har vært en økning i konsumprisene sammenlignet med tidligere år. Den foreløpige gjennomsnittsprisen for kystfartøy er på 13,93 kr/kg i 2019. Til sammenligning var prisene 11,92 kr/ kg i 2018 og 9,02 kr/ kg i 2017¹⁰.

Justert gruppekvote for lukket gruppe er på 33 226 tonn i 2019. Totalt har lukket gruppe fisket 27 919 tonn makrell i 2019¹¹. Det er 26 909 tonn som avregnes kvoteåret 2019. Det gjenstår om lag 4 500 tonn av lukket gruppe sin kvote i 2019 (se tabell 9). Dersom man trekker fra sparemuligheten for kystgruppen på 10 % (2 941 tonn) gjenstår det om lag 1 500 tonn som må fiskes i 2019. Makrellsesongen går mot slutten, men det ventes at det vil bli fisket et kvantum utover i oktober/ november. Det synes derfor at overreguleringsgraden for maksimalkvotetillegget (80 %) for fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde har vært på et riktig nivå i 2019.

Erfaringene fra det første året med ny reguleringsmodell for lukket gruppe er gode. Det har vært betydelig mindre støy under fiske. Bedre tilgjengelighet av makrell og gode priser har helt klart også hatt en positiv innvirkning på kystgruppens makrellfiske i 2019.

3.10 UTØVELSE OG KONTROLL AV MAKRELLFISKET

I den nasjonale strategiske risikovurderingen (NSRV) er det identifisert høy risiko for brudd på ilandføringsplikten i makrellfisket. Dette med bakgrunn i at det vedvarende over år registreres ulovlig slippingaktivitet i dette fisket. Slik aktivitet kan medføre at store kvanta makrell drepes ned og registreres ikke som uttak på bestanden.

Sesongen 2019 er ikke oppsummert og evaluert. Imidlertid er foreløpige oppfatninger at det har vært stor tilgjengelighet på feltet, og det er også i år registrert det en mener er ulovlig slipping av fangst. Anslagsvis 80 % av norsk fangst i 2019 er fisket i EU farvann (UK) og det har vært et nært samarbeid mellom kontrollmyndighetene i Skottland og Norge i den forbindelse. Der er registrert utfordringer med bifangst av nordsjøsild. For Kystvakten og Fiskeridirektoratet er makrellfiske et prioritert område.

¹⁰ Tall fra Norges Sildesalgslag

¹¹ pr. 22. oktober

4 RAMMEVILKÅR FOR REGULERINGEN AV FISKET I 2020

4.1 BESTANDSSITUASJONEN

Havforskningsinstituttet skriver følgende på sin hjemmeside:

ICES sitt råd

ICES anbefaler at når MSY-tilnærmingen følges så bør fangstene i 2020 ikke overstige 922 064 tonn.

Historisk bestandsutvikling

Gytebestanden er estimert til å ha vært i økning etter 2007 til et maksimumsnivå i 2014, og har siden vært nedadgående. Den har likevel vært over MSY $B_{trigger}$ siden 2008. Fiskedødeligheten har vært nedadgående siden 2003, men er fremdeles høyere enn FMSY. Det har vært en rekke sterke årsklasser siden 2001, der årsklassene siden 2011 er estimert til å være over gjennomsnittet.

Kvaliteten på bestandsvurderingen

Tilsvarende som tidligere år indikerer bestandsberegningene konflikt i signalene mellom noen av datakildene. Bestandsindeksen fra det internasjonale økosystemtøktet i Norskehavet (IESSNS) øker, mens bestandsindeksen fra eggtoktet er nedadgående. Dette resulterte i redusert påvirkning av disse datakildene i bestandsberegningen, og en dårlig modelltilpasning til det siste eggtoktet.

Noen av dataseriene er fremdeles korte (tråltøktet (IESSNS): 9 år, nye merkedata: 5 år med gjenfangst). I tillegg gir eggtoktet kun et estimat av gytebestandsstørrelse hvert tredje år, og 2019 verdiene er kun foreløpige. Inkluderingen av ethvert nytt år med data for disse korte tidsseriene kan modifisere den relative vektningen av de ulike datakildene i bestandsberegningene, som vil forårsake en revisjon i nivået på gytebestanden og gjennomsnittlig fiskedødelighet.

Modellen viser betydelige retrospektive bias for fiskedødelighet som har økt i den oppdaterte bestandsberegningen. Dette skyldes trolig at noen tidsserier er korte og at det er konflikt mellom trendene i indeksene.

Relevante problemstillinger

ICES evaluerte forvaltningsstrategien for makrell i 2017. Etter metoderevisjonen i 2019, har referansepunktene knyttet til fiskedødelighet blitt endret og fiskedødelighet knyttet til maksimalt langtidsbytte (FMSY) er nå høyere enn fiskedødelighet anvendt i forvaltningsstrategien (FMSY = 0.23; FMGT = 0.21). ICES har blitt forespurt av EU, Norge og Færøyene om råd for langsiktig forvaltningsstrategi for makrellbestanden.

ICES anbefaler at de nåværende reguleringene som er innført for å beskytte gytebestandskomponenten i Nordsjøen opprettholdes

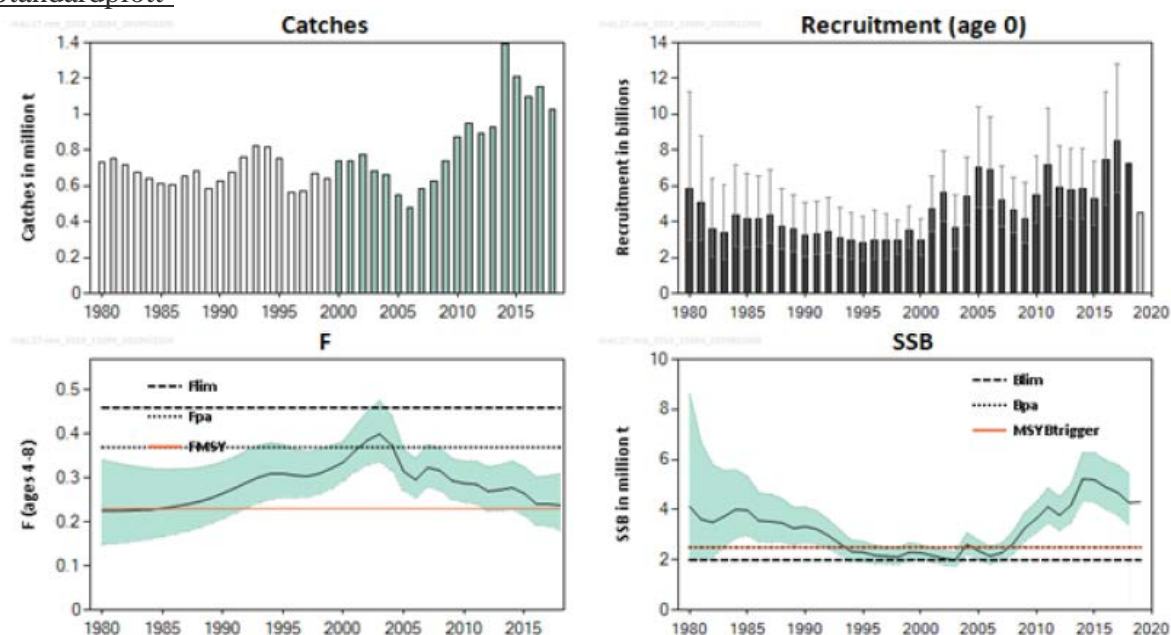
Nøkkeltall

Kritisk gytebestandsnivå (B_{lim}): 1,99 millioner tonn

Føre-var-gytebestandsnivå (B_{pa}): 2,50 millioner tonn

Tiltaksgrense for maksimalt langtidsutbytte ($MSY_{B_{trigger}}$): 2,50 millioner tonn
 Kritisk fiskedødsrate (F_{lim}): 0,46
 Førre-var-fiskedødsrate (F_{pa}): 0,37
 Fiskedødsrate for maksimalt langtidsutbytte (F_{MSY}): 0,23
 Avtalt fiskedødsratenivå i forvaltningsplan (F_{MGT}): ikke definert
 Ventet fiskedødsrate (F) i 2019: 0,21
 Ventet gytebestand (SSB) i 2020: 4,5 millioner tonn

Standardplott¹

¹ Bestandsvurderingen av makrell i Nordøst-Atlanteren: totalfangster (oppe til venstre), rekruttering som antall nullåringer (oppe til høyre), fiskedødelighet (nede til venstre) og gytebestand (nede til høyre).

Tabell 4 gir en oversikt over ICES rådgivningen for makrell for perioden 2010-2020.

Tabell 4: ICES råd for perioden 2010-2020

År	ICES råd	TAC (tonn)	Endring (%)
2010	Høstingsregel	[527-572]	-1 %
2011	Se senarioer	[529-672]	13 %
2012	Forvaltningsplan	[586-639]	-1 %
2013	Forvaltningsplan	[497-542]	-15 %
2014 ¹	Forvaltningsplan	[927-1011]	+ 87 %
2015	Forvaltningsplan	[831-906]	- 10 %
2016 ²	MSY tilnærming	≤ 774	- 26 %
2017 ³	MSY tilnærming	≤ 857	+ 11 %
2018	MSY tilnærming	≤ 551	- 36 %
2019 ⁴	MSY tilnærming	≤ 318	+ 40 %
2020	MSY tilnærming	≤ 922	+ 20%

¹ Oppdatert råd for 2014 presentert i mai 2014, opprinnelig råd 889 886 tonn

² Oppdatert råd for 2016 presentert 20. september 2016, opprinnelig råd 667 385 tonn

³ Oppdatert råd for 2017 presentert 26. januar 2017, opprinnelig råd 944 302 tonn

⁴ Oppdatert råd for 2019 presentert 15. mai 2019, opprinnelig råd 318 408 tonn

4.2 AVTALESITUASJONEN

Det totale uttaket av makrell fastsettes i utgangspunktet i forbindelse med de årlige kyststatsforhandlingene om forvaltning og fordeling av makrell. De senere årene har det ikke blitt enighet mellom kyststatene og øvrig fiskerinasjon. Norge, EU og Færøyene inngikk i 2014 en femårig rammeavtale for forvaltning og fordeling av makrell. Høsten 2018 ble det enighet om å videreføre denne rammeavtalen frem til og med 2020, med mulighet for forlengelse i ytterligere ett år.

Kyststatene og Russland møttes i London 15.-17. oktober for å diskutere forvaltning og fordeling av makrell for 2020. Det ble ikke enighet mellom kyststatene og øvrig fiskerinasjon.

Norge, EU og Færøyene inngikk 17. oktober en avtale for 2020. Totalkvoten ble satt til 922 064 tonn makrell. Dette er en økning på om lag 40 % sammenlignet med avtalt kvote for 2019. Kvoten fordeles i henhold til rammeavtalen fra 2014. Dette gir en kvote til Norge på 207 551 tonn, 454 482 tonn til EU og 116 188 tonn til Færøyene.

De bilaterale forhandlingene for 2020 mellom henholdsvis Norge – Færøyene og Norge – EU er planlagt etter reguleringsmøtet. Fiskeridirektoratet tar derfor ikke høyde for eventuelle kvotebytter i dette saksdokumentet.

5. REGULERING AV DELTAKELSEN I FISKET I 2020

Det vises til punkt 3.1 hvor gjeldende deltakerreguleringer er beskrevet. Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende vilkår i konsesjonsforskriften og deltakerforskriften videreføres i 2020.

6. REGULERINGSFORSLAG FOR 2020

6.1 FORDELING AV NORSK TOTALKVOTE

6.1.1 Forsknings- og forvaltningsformål, agn og rekrutteringskvoter

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2020. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingkvoter i 2020 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Det samme gjelder en eventuell avsetning til agn. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

I det videre er det derfor ikke lagt inn estimert kvanta til disse formålene.

Fiskeridirektoratet viser til at Nærings- og fiskeridepartementet besluttet at rekrutteringskvotene med virkning fra 2017 skulle belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Kvantumet som «tas fra toppen» korresponderer med fartøyenes garanterte kvoter. Kvantum i tilknytning til rekrutteringskvotene overføres til lukket gruppe. Fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt som tilhørende reguleringsgruppe. Pr. 21. oktober

er det i fisket etter makrell registrert 11 rekrutteringskvoter¹². Det avsettes et kvantum til rekrutteringskvoter for 2020 på bakgrunn av kvoteenheten for fartøykvoten i 2019.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 513 tonn i tilknytning til rekrutteringskvotene i 2020, og foreslår dette trekkes fra totalkvoten før fordeling på fartøygruppene.

6.1.2 Fordeling av kvote mellom fartøygruppene

I det videre arbeidet legges det til grunn en kvote på 207 038 tonn i 2020 etter avsetning på totalt 513 tonn makrell til rekrutteringskvotene. Dette kvantumet fordeles mellom fartøygruppene i henhold til Norges Fiskarlag sine landsmøtevedtak 5/15 og 6/07, samt landsstyrevedtakene 129/09 og 71/10 vedrørende den etablerte avtalen om kvotebytte norsk vårgytende sild/makrell mellom trål og ringnot. Kystgruppen er tildelt 18,5% av totalkvoten¹³. Etter at fordelingen er gjort i tråd med ovennevnte legges det til 513 tonn til kystgruppen i henhold til avsnitt 6.1.1.

Ny fordeling, etter justeringer som beskrevet over, er vist i tabell 5. Fiskeridirektoratet legger denne fordelingen til grunn videre i dokumentet.

Tabell 5: Fordelingen av norsk totalkvote i 2020

Fordeling grupper	Fordelingsnøkkel (%)	Gruppekvote (tonn)	Faktisk andel (%)
Kystfartøy	18,5 % av totalkvoten eller min. 25 000 tonn ¹	39 815	19,2 %
Trålfartøy	4,0 % av totalkvoten	8 282	4,0 %
Ringnotgruppen:	77,4 % av totalkvoten	159 454	76,8 %
Små ringnotfartøy	8,3 % av ringnotgruppens Kvote	13 317	6,4 %
Fartøy med ringnottillatelse	91,7 % av ringnotgruppens kvote ²	146 137	70,4 %
Totalt		207 551	

¹ Inkluderer 1 000 tonn overført fra ringnotgruppen til kystgruppen, og inkludert 513 tonn til rekrutteringskvoter som er tatt «fra toppen»

² Etter overføring av 1000 tonn fra ringnotgruppen til kystgruppen

6.2 KVOTEFLEKSIBILITET OVER ÅRSSKIFTET

I henhold til trepartsavtalen kan Norge forskuttere/spare inntil 20 755 tonn i 2020, som belastes/godskrives kvoten i 2021.

Fiskeridirektøren legger til grunn en videreføring for 2020 av gjeldende kvotefleksibilitetsordninger over årsskiftet på gruppe- og fartøynivå.

¹² Sum kvotefaktorer er 25,543.

¹³ men gruppekvote skal ikke settes lavere enn 25 000 tonn

Fiskeridirektoratet mottok en henvendelse fra Fiskebåt høsten 2018 hvor organisasjonen anmodet om at det enkelte fartøy må ta ansvar for fiske utover 110 %, samt fiske utover delkvoter i andre lands soner. Fiskebåt ønsker at fartøy som overfisker sin kvote får det overfiskede kvantumet belastet fartøyets individuelle kvote (neste år), og at dette kvantumet ikke belastes tilhørende gruppekvote slik gjeldende praksis er. Henvendelsen gjelder fiskeriene nvg-sild, makrell, kolmule og nordsjøsil. Fiskeridirektoratet har vurdert spørsmålet og gitt sin tilrådning til Nærings- og fiskeridepartementet. Fiskeridirektoratet tilrår at det innføres en ny ordning om kvotebelastning på fartøynivå ved overfiske i pelagiske fiskerier. For å høste erfaringer om effekten av en slik ordning, anbefaler Fiskeridirektoratet at den foreslåtte ordningen i første omgang avgrenses til fisket etter makrell. Saken ligger nå til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet.

6.3 RINGNOTGRUPPEN

Det er 74 ringnottillatelser¹⁴ og 16 små ringnotfartøy¹⁵ med deltakeradgang. Fiskeridirektøren legger til grunn at det fastsettes fartøykvoter på grunnlag av samme nøkkel og på samme måte som tidligere år.

6.4 TRÅLGRUPPEN

6.4.1 Fartøykvoter

Det er 17 fartøy med makrelltråltillatelse¹⁶. Fiskeridirektøren legger til grunn at det fastsettes fartøykvoter på grunnlag av samme nøkkel og på samme måte som tidligere år.

6.4.2 Bifangst av makrell i industritrålfiske

I fisket med småmasket trål etter arter som øyepål og kolmule er det knyttet stor usikkerhet til om fangstregistreringen er korrekt ved mottak av fisk til industriformål. Det finnes følgelig ikke sikre tall på hvor mye makrell som tas som bifangst i disse fiskeriene. Fiskeridirektoratet har over tid prøvd å løse dette problemet gjennom prøvetaking ved landing. Det har imidlertid ikke lyktes å gjennomføre en troverdig kvantifisering av estimat av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling med denne tilnærmingen.

Plikten til å registrere fangst korrekt hviler på fisker og mottaker. Det er i strid med kravene i forskrift 6. mai 2014 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften) når fisker og mottaker ikke foretar artssortering og dermed unnlater å føre sluttseddel på lovpålagt måte.

Fiskeridirektoratet hadde forslag til forskrift om prøvetaking av industrifangster ved landing på høring i 2017/2018. Formålet med forskriften er å forbedre dagens prøvetakingssystem ved landing av industriråstoff for å oppnå en mer korrekt registrering av ressursuttaket. Fiskeridirektoratet sendte sin gjennomgang av høringsinnspillene, samt tilrådning til Nærings- og fiskeridepartementet 3. april i 2019.

¹⁴ Pr. 23. oktober 2019

¹⁵ Pr. 23. oktober 2019

¹⁶ Pr. 23. oktober 2019

Inntil en eventuell forskrift er på plass vil det fortsatt være nødvendig å kvantifisere en mengde bifangst og føre den på total- og gruppekvote. Det vil bli avregnet et kvantum tatt som bifangst av makrell i industritrålfisket etter 2020-sesongen som vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta.

6.5 KYSTFARTØYGRUPPEN

6.5.1 Fordeling av kystfartøyenes gruppekvote

Fiskeridirektøren legger til grunn at det avsettes et kvantum til fartøy under 13 meter som faller utenfor adgangsbegrensingen i fisket etter makrell (åpen gruppe), samt en gruppekvote for landnotfiske etter dispensasjon. Tabell 6 viser forslag til fordeling av kystfartøygruppens gruppekvote i 2020.

Tabell 6: Forslag til fordeling av kystfartøygruppens gruppekvote i 2020

Kystfartøygruppen	Kvantum (tonn)
Avsetning åpen gruppe	650
Notfiske for ikke-manntallsførte fiskere	100
Lukket gruppe kyst	39 065
Totalt	39 815

6.5.2 Åpen gruppe

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes et kvantum på 650 tonn for fartøy i åpen gruppe.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe gis en maksimalkvote på 10 tonn makrell.

6.5.3 Landnotfiske etter dispensasjon

Fiskeridirektøren foreslår at gruppekvoten for landnotfiske etter dispensasjon settes til 100 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at de som er gitt dispensasjon gis en maksimalkvote på 15 tonn, med et garantert kvantum i bunn på 5 tonn.

6.5.4 Lukket gruppe

Det er totalt 375 deltakeradganger i lukket kystgruppe¹⁷. Det er 171 fartøy med garn/ snøre som deltakeradgang, mens det er 204 fartøy med not som deltakeradgang.

¹⁷ Per 23. oktober 2019

Fiskeridirektøren foreslår at lukket kystgruppe reguleres som en gruppe i 2020, tilsvarende som i 2019.

Dette innebærer:

- Full redskapsfleksibilitet mellom not, garn, snøre og trål videreføres
- Alle fartøy reguleres med fartøykvoter (garantert) beregnet på grunnlag av en felles kvoteenhet
- Maksimalkvotetillegg til fartøy med største lengde og hjemmelslengde under 15 meter
- Videreføring av ordningen hvor fartøy på eller over 15 meter største lengde som fisker med garn og snøre får maksimalkvotetillegg tilsvarende fartøy under 15 meter største lengde, forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:
 - Fartøyet kan ikke fiske med not eller trål i 2020
 - Fiskeridirektoratet skal ha mottatt påmelding om fiske under denne ordningen.

Overreguleringsgrad

Det er stor usikkerhet knyttet til tilgjengeligheten av makrell langs Norskekysten og hvordan 2020-sesongen vil bli for den minste makrellflåten. I motsetning til de foregående årene har 2019-sesongen vært en god sesong. Det vil også være en kvoteøkning på om lag 40 % fra 2019 til 2020, noe som indikerer at overreguleringsgraden bør opp. Overreguleringsgraden for maksimalkvotetillegget var i 2019 på 80 %.

Fiskeridirektøren foreslår at overreguleringsgraden for maksimalkvotetillegget settes til 100 % i 2020.

Refordeling

Fiskeridirektøren skal legge til rette for at gruppekvotene blir oppfisket. Det er i utgangspunktet kun fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter som gis maksimalkvotetillegg og dermed eventuelle refordelinger¹⁸. Eventuelle restkvantum innenfor kvotefleksibilitetsordningen på gruppenivå overføres til påfølgende år. Dersom det skulle gjenstå et betydelig restkvantum kan det være aktuelt at også fartøy på eller over 15 meter hjemmelslengde og største lengde gis et maksimalkvotetillegg. Tilsvarende som tidligere år vil Fiskeridirektoratet ha dialog med næringsorganisasjonene i forbindelse med eventuelle refordelingsspørsmål.

6.6 ÅPNINGSTIDSPUNKT

ICES viderefører tilrådningsen om at det ikke bør fiskes makrell i Skagerrak (3a), sentrale og sørlige Nordsjøen (4b og 4c) hele året, samt nordlige delen av Nordsjøen (4a) i perioden 15. februar til 31. juli. Fiskeridirektoratets prinsipale standpunkt er at fisket etter makrell i de nevnte områdene og periodene bør begrenset av hensyn til bestanden. På bakgrunn av at det norske makrellfiske i svært liten grad foregår i disse områdene er Fiskeridirektoratet likevel av den oppfatning at det ikke er nødvendig å gjeninnføre åpningstidspunkt i fiske etter makrell på nåværende tidspunkt. Dersom fiskemønsteret endres vil vi vurdere å foreslå å gjeninnføre åpningstidspunkt for det ordinære fisket.

¹⁸ I tillegg til at fartøy på eller over 15 meter største lengde som fisker med garn og snøre får maksimalkvotetillegg tilsvarende fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde.

Vedlegg 1: Norsk kvote og fangst av makrell relatert til kvoteåret 2018

Tabell 7 viser kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2018.

Tabell 7: Kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2018¹

Fartøygrupper	Forskrifts- kvote 2018	Justert gruppekvote 2018	Kvoteår 2018 - Fangst i 2017 og 2018				Ufisket kvote 2018 (kvotefleks på inntil 10 %)	Rest
			Fangst i 2017 på kvoten for 2018 ²	Fangst i 2018 på kvoten for 2018	Overfiske utover 10 % kvote- fleks	Sum fangst		
Ringnot	131 390	129 023	8 898	119 123	1 199	129 220	1 092	-1 289
SUK	11 983	11 962	632	11 333	105 ²	12 070	131	-239
Trål	7 451	6 769	452	6 318	448	7 218	39	-488
Kystfartøygruppen	36 143	41 182	1 402	33 256	425	35 083	587	5 512
· not < 13 m.st.l	6 043	7 022	90	5 119	21	5 230		1 792
· not ≥ 13 m.st.l.	17 317	19 178	921	17 250	138	18 309	587	282
· garn- og snøre	12 033	14 232	391	10 385	266	11 042		3 190
· åpen gruppe	650	650		392		392		258
· landnot	100	100		110		110		-10
Agn	1 300	1 300		1 366		1 366		-66
Forskning- og forvaltningsformål	1 215	1 215		840		840		375
Totalt	189 482	191 451	11 384	172 236	2 177	185 797	1 849	3 805

Kilde: fangsttallene er fra Norges Sildesalgslag per 22. oktober 2019

¹ Med kvoteåret menes fangst som belastes den norske totalkvoten i 2018 angitt i reguleringsforskriften. Fisket i 2018 som er gjort på forskudd av kvoten for 2019 er ikke tatt med i tabellen under, da dette skal belastes kvoteåret 2019.

² inkl. 38 tonn inndragning av ulovlig fangst

Vedlegg 2: Norsk kvote og fangst av makrell relatert til kvoteåret 2019

I tabell 8 fremgår gruppekvoter, overføringer fra 2018 og justerte gruppekvoter for 2019. I henhold til kvoteregnskapet for 2018 gjenstod det 309 tonn av avsetningene til forsknings- og forvaltningsformål og agn. I tillegg er det 30 tonn som er tatt som bifangst av fartøy uten adgang til å delta i fisket etter makrell. Fiskeridirektoratet har derfor lagt til grunn at 279 tonn overføres fra 2018 til 2019 og fordeles i henhold til etablert fordelingsnøkkel (se overføringer på «totalkvotenivå»).

Tabell 8: Gruppekvoter, overføringer 2018 og justerte gruppekvoter 2019

Fartøygruppe	Forskrifts-kvote 2019	Overføringer fra 2018			Justert gruppekvote 2019
		Gruppenivå	Totalkvotenivå	Totalt	
Fartøy med ringnottillatelse	105 553	-289 ¹	198	-91	105 462
Små ringnotfartøy	9 644	-239	18	-221	9 423
Trålfartøy	5 997	-752 ²	11	-741	5 256
Kystgruppen – totalt	29 412	4 512 ³	52	4 564	33 976
Lukket gruppe	28 662	4 512	52	4 564	33 226
Landnot	100	0	0	0	100
Åpen gruppe	650	0	0	0	650
Agn	1 300	0	0	0	1 300
Forskning- og forvaltningsformål	905	0	0	0	905
Totalt	152 811	3 232	279	3 511	156 322

¹ inkludert et tillegg på 1 000 tonn som er tilbakeført fra kystgruppen under 13 meter største lengde

² inkludert et fratrekk på 264 tonn til uregistrert bifangst av makrell

³ Det er gjort et fratrekk på 1 000 tonn av er gjenstående kvantum fra kystgruppen fra 2018 som er tilbakeført til gruppen fartøy med ringnottillatelse i 2019.

I tabell 9 viser kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2019.

Tabell 9: Kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2019¹

Fartøygrupper	Forskrifts-kvote 2019	Justert gruppekvote 2019	Kvoteår 2019 - Fangst i 2018 og 2019				Ufisket kvote 2019 (kvotefleks på inntil 10 %)	Rest
			Fangst i 2018 på kvoten for 2019 ²	Fangst i 2019 på kvoten for 2019	Overfiske utover 10 % kvotefleks	Sum fangst		
Ringnot	105 553	105 462	7 633	94 679	1 143	103 455	934	1 073
SUK	9 644	9 423	747	8 157	17	8 921	148	354
Trål	5 997	5 256	509	3 822	244	4 575	274	407
Kystfartøygruppen	29 412	33 976	1 061	25 896	464	27 421	1792	4 763
· Lykket gruppe	28 662	33 226	1 061	25 384	464	26 909	1792	4 525
· Åpen gruppe	650	650		399		399		251
· Landnot	100	100		113		113		-13
Agn	1 300	1 300		1 313		1 313		-13
Forskning- og forvaltningsformål	905	905		724		724		181
Totalt	152 811	156 322	9 950	134 591	1 868	146 409	3 148	6 765

Kilde: Norges Sildesalgslag per 22. oktober 2019

¹ Med kvoteåret menes fangst som belastes den norske totalkvoten i 2019 angitt i reguleringsforskriften. Fisket i 2019 som er gjort på forskudd av kvoten for 2020 er ikke tatt med i tabellen under, da dette skal belastes kvoteåret 2020.